

Prvo poglavlje

I

Ding Gouer, policijski inspektor Višeg tužilaštva, popeo se u narodnooslobodilački kamion i zaputio u rudnik uglja „Planina Luo” da bi sproveo jednu neuobičajenu istragu. Dok se vozio drumom, razmišljao je tako naporno da mu se glava nadula i ispunila smeđu patkockljunastu kapu broj 58 u kojoj je obično bilo mesta, pa se činilo kao da mu klizi niz lobanju. Nije bio nimalo srećan kad ju je skinuo te izučavao kapljice na znojnoj traci i njuškao otužan vonj. Miris je bio neobičan. Pomalo neprijatan. Podigao je ruku i blago se uštinuo za grlo.

Kamion je usporio zbog sve opasnijih rupa od kojih su amortizeri sablasno škripali. Inspektor je nastavio da udara glavom o unutrašnjost krova kabine. Žena koja je vozila psovala je i drum i ljude na njemu. Takav pogan rečnik koji je prštao iz usta mlade i prilično lepe žene stvarao je nakaradni prizor. Nije mogao da se uzdrži da kradomice ne pogledava u nju. Bledoružičasta potkošulja provirivala je ispod kragne plave radne bluze od grubog platna i štitila joj lepi vrat. Imala je tamne smaragdne oči i vrlo kratku, vrlo grubu, vrlo crnu i vrlo sjajnu kosu. Njene ruke u belim rukavicama davile su volan dok je kamion, izbegavajući neravnine, poskakivao s jedne na drugu stranu druma. Kad bi naglo skrenula levo, usta su joj se krivila ulevo; kad bi skrenula desno, krivila su se udesno. I dok su joj se tako usta krivila tamo-amo, znoj joj je kapao s naprćenog nosa. Usko čelo i čvrsta brada govorili su mu da je udata ili da je to bila. Dakle, žena kojoj seks nije bio stran, osoba

s kojom ne bi bilo loše zblížiti se. Za jednog četrdesetosmogodišnjeg inspektora prekaljenog u svom poslu takav poriv je u najmanju ruku bio smešan. Odmahnuo je svojom velikom glavom.

Drum je bivao sve gori pa su usporili, razvlačili se kao gusenica i, konačno, naišli na kolonu parkiranih kamiona. Spustila je nogu s gasa, ugasila motor, skinula rukavice i dlanovima udarila po volanu. Mrko ga je odmerila.

„Dobro je što nemam bebu u stomaku”, oglasila se.

Sledio se, a zatim je rekao pomalo ulagujući tonom: „Da je imaš, dosad bi je ovim treskanjem izgubila.”

„Ni za živu glavu ne bih to dozvolila”, uzvratila je svečano.

Rekavši to, zagledala se u njega, moglo bi se reći, izazovno. Činilo se kao da je čekala da joj uzvratu. Zgranut tim kratkim i nepristojnim ćaskanjem, Ding Gouer se osećao kao zreo krompir koji se dokotrljao u njenu korpu. Pošto su se zabranjene tajne seksa iznenada razotkrile u njenoj sugestivnoj primedbi, među njima više nije bilo distance. Držao ju je na oku, dok su mu se nervoza i nesigurnost uvlačili u srce. Usta su joj se ponovo iskrivila i bilo mu je vrlo neprijatno. Tada je osetio da je ona jedna podozriva vrdalama, glupa i plitka, svakako ne osoba s kojom je morao da bira reči.

„Dakle, trudna si?”, promrljao je.

I pošto je završio s kurtoaznim ćaskanjem, pitanje je ostalo da visi u vazduhu. Međutim, progutala je taj zalogaj i skoro bezobrazno odgovorila:

„Imam problem koji oni zovu alkalno tlo.”

Tvoji zadaci mogu da budu važni, ali nijedan inspektor dostojan svog imena ne bi dozvolio da se sukobljava sa ženama. U stvari, žene su deo čovekovih zadataka.

Prisećajući se tih reči, vrlo omiljenih među njegovim kolegama, osetio je bludnu misao koja je počela da mu gricka srce poput nekog insekta. Ding Gouer je izvadio pljosku iz džepa, skinuo plastični čep i potegao veliki gutljaj. Zatim je pružio pljosku kamiondžijki.

„Ja sam agronom, stručnjak za fertilizaciju zemljišta.”

Kamiondžijka je lupila dlanom po sireni, ali je izmamila samo slabušno i nežno blejanje. Ispred njih, vozač šlepera „Žuta reka” iskočio je iz svoje kabine i, stojeći pored puta, streljao je pogledom. Ding Gouer je mogao da oseti ljutnju koja je sevala iz čovekovih očiju kroz blistava stakla naočara za sunce u kojima se okolina odražavala kao u ogledalu. Istrgla je pljosku iz njegove ruke, onjušila grlić kao da procenjuje kvalitet pića, a zatim ga stuštila do dna, do poslednje kapi. Ding Gouer samo što je nije pohvalio zbog dobrog čuga, ali se brzo predomislio. Takva pohvala u Zemlji pića deluje prilično neumesno, pa je prećutao. Dok je brisao usta, otvoreno je blenuo u njene sočne, vlažne usne i, zaboravivši na pristojnost, izustio:

„Hoću da te poljubim.”

Kamiondžijka se zarumenila na licu. Piskavim i bezobraznim glasom, režeći je uzvratila: „Jebeš mi sve, želim i ja tebe da poljubim!”

Zabezeknut, Ding Gouer je brzo snimio situaciju oko kamiona. Vozač velikog šlepera „Žuta reka” već se uspentrao i vratio u svoju kabinu. Duga zmijolika kolona vozila protezala se daleko napred, dok su se iza njih nalazili jedan kamion natkriven ciradom i magareća zaprega. Široko čelo magarca bilo je ukrašeno crvenom kićankom. Zakržljalo, izobličeno drveće i jendeci obrasli korovom i ponegde poljskim cvećem protezali su se duž drumu. Prašnjave crne mrlje ružile su lišće i drač. Iza jendeka prostirala su se bezlična jesenja polja sa osušanim žutim i sivim stabljikama koje su se nežno njihale na promenjivim vetrovima, ni vesele ni tužne. U daljini, ogoljena planina paralala je nebo ispuštajući oblake žutog dima. Jedan čekrk u blizini rudarskog ulaza lenjo se okrećao. Mogao je da vidi samo deo prizora, jer mu je velik šleper „Žuta reka” zaklanjao donju polovinu.

Ona je nastavila da uzvikuje istu rečenicu plašeći Dinga Gouera, ali nije se pomerala. Zato se on protegnuo kako bi joj vrhom prsta dodirnuo grudi. Ne opomenuvši ga, bacila se na njega. Hladnim dlanom uhvatila ga je za bradu i poljubila. Usne su joj bile hladne i meke, nimalo zategnute, neobične kao pahuljasti ostataci pamuka. To ga je ohladilo, ubilo želju, i on je odgurnu. Ali ona ga je, poput hrabrog

borbenog petla, opet snažno zaskočila, uhvatila ga nespremnog i onemogućila mu svaki otpor. Kako bi je dozvao pameti, morao je da se s njom obračuna kao s kriminalcem.

Sedeli su u kabini i teško disali, dok joj je inspektor pritiskao ruke naniže da ne bi mogla da se odupire... Ona je pak pokušavala da se baci na njega, telo joj se uvijalo kao spirala, kičma joj se izvijala kao lisnata mladica, brektala je od naprezanja kao vo uhvaćen za rogove. Izgledala je tako privlačno ljupko da je Ding Gouer morao da se nasmeje.

„Zašto se smeješ?“, pitala je.

Ding Gouer joj je pustio ručne zglobove i iz džepa izvadio jednu vizitkartu.

„Devojko, biću na putu. Ako ti nedostajem, možeš me pronaći na ovoj adresi.“

Odmerila ga je, na trenutak proučila vizitkartu, a zatim i njegovo lice, s pozornošću graničara zagledanog u posetiočevu putnu ispravu.

Ding Gouer je ispružio ruku i prstom lagano kvrcnuo kamiondžijkin nos, potom gurnuo akten-tašnu pod mišku i otvorio suvozačeva vrata. „Doviđenja, devojko“, rekao je. „Upamti, imam pravo đubrivo za alkalno tlo.“ Već je gotovo izašao, kad ga je šcepala za bluzu.

Stidljivost i znatiželja u njenim očima tada su ga uverile da je verovatno bila prilično mlada, neudata i neiskvarena. Izgledala je ljupko, i istovremeno budila sažaljenje. Protrljao je rukom njenu nadlanicu i, iskreno dirnut, rekao: „Devojko, možeš da me oslovljavaš čiko.“

„Ti, lažljivče“, oglasila se. „Rekao si da radiš na jednoj stanici za kontrolu vozila.“

„U čemu je razlika?“, nasmejao se.

„Ti si špijun!“

„Može i tako da se kaže.“

„Da sam to znala, ne bih te povezla.“

Ding Gouer je izvadio paklicu cigareta i bacio joj u krilo. „Smiri se, smiri se.“

Zafrljačila je njegovu pljosku u jarak pored puta. „Niko ne pije iz nečeg tako majušnog“, primetila je.

Ding Gouer je iskočio iz kabine, zalupio vrata i pošao niz drum. Čuo je kamiondžijku kako za njim viče:

„Hej, špijunu! Znaš li zašto je ovaj drum u tako groznom stanju?“

Ding Gouer se osvrnuo tek da bi je video nagnutu kroz vozačev prozor; osmehnuo se, ali nije odgovorio.

Slika kamiondžijkinog lica na tren se zadržala u inspektorovoj glavi kao osušen hmelj, zapanila nakratko pre nego što je iščezla kao pivska pena u krigli. Uzan drum je vijugao i uvijao se kao creva u stomaku. Kamioni, traktori, konjske zaprege, volovske zaprege... vozila svih oblika i boja, poput kolone bizarnih životinja koje su se držale za rep one ispred sebe i sve bile sabijene na gomili. Neki motori su bili ugašeni, a drugi su još uvek brujali. Iz limenih auspuha traktora u nebo se dizao bledoplavi dim. Miris nesagorelog benzina i dizela bio je pomešan s volovskim, konjskim i magarećim vonjem, stvarajući smrdljiva isparenja koja su se slobodno širila. Ponekad bi se u prolazu očešao o vozilo dok se probijao napred, a katkad je morao da se naslanja i pridržava za zakržljalo izobličeno drveće pored puta. Svi vozači su se upravo tada nalazili u svojim kabinama i pili. Zar ne postoji zakon koji zabranjuje alkohol za vreme vožnje? Ali šoferi su očigledno pili kao da taj zakon i ne postoji, barem ne na tom mestu. Sledeći put kad je podigao pogled mogao je da vidi veći deo veoma visokog gvozdеног rama čekrka kod ulaza u rudnik uglja.

Jedna srebrnosiva sajla na čekrku okretala se cvileći. Taj gvozdeni ram na sunčevoj svetlosti bio je tamnocrven zato što je bio obojen ili je prosto zarđao. Jedna prljava boja, govnavo prljava tamnocrvena. Ogromni rotirajući doboš bio je crn, a čelična sajla koja je kružno klizila po njemu zastrašujuće je svetlucala u tišini. Dok su mu oči bile obuzete bojama i blistavim svetlom, uši mu je spopala škripa čekrka, stenjanje sajle i potmula tutnjava podzemnih eksplozija.

Ovalna čistina okružena borovima nalik na pagode prostirala se pred rudnikom. Bila je puna vozila koja su čekala utovar uglja. Jedan blatnjavi magarac gurnuo je njušku u igličasto lišće bora da bi nešto prezagajio ili da bi se počeo. Grupa prljavih i zagarvljenih ljudi u

dronjavoj odeći, sa širokim trakama omotanim oko glava i konopcima vezanim oko struka, sticali su se na jednoj konjskoj zaprezi i, dok je konj jeo iz svoje zobnice, pili iz jedne velike purpurne flaše koja je kružila uz veselo odobravanje. Ding Gouer nije bio baš neka ispičutura, ali voleo je da popije i mogao je da razlikuje dobro od lošeg pića. Opor miris u vazduhu jasno je predočavao da je purpurna flaša bila puna onog lošeg, a po izgledu ljudi koji su ga pili pretpostavio je da su seljaci iz prigradskih naselja Zemlje pića.

Dok je prolazio ispred konja, jedan od seljaka promuklo je uzviknuo: „Hej, druže, šta kaže taj vaš sat – koliko je?“

Ding je podigao ruku, ovlašno pogledao i odgovorio. Taj seljak zakrvavljenih očiju izgledao je opako i prilično zastrašujuće. Dingovo srce je malo poskočilo i ubrzao je korak.

Seljak je iza njegovih leđa dobacio: „Reci tim svinjama koje žive od tuđeg rada da otvore kapiju.“

Nesto u nesrećnom zlonamernom uzviknuću tog mladog seljaka natera Dinga Gouera da zadrhti, iako je to, nema sumnje, bio razuman zahtev. Bilo je već deset i četvrt, ali je gvozdена kapija još uvek bila zatvorena katancem od livenog gvožđa u obliku velikog crnog kornjačinog oklopa. Pet izbledelih crvenih reči na okrugloj čeličnoj tabli – *Bezbednost prva slavi Prvi maj* – bilo je zavareno za ogradu. Rana jesenja svetlost, divna i blistava, okupala je čitav kraj i sve u njemu izgledalo je kao novo. Zid od sive cigle u visini glave pratio je neravnine na zemlji, vijugavo poput istegnutog zmaja. Mala sporedna kapija bila je zatvorena, ali ne i zaključana. Vukolik pas lenjo je ležao dok mu je leptir kružio oko glave.

Ding Gouer je gurnuo malu kapiju i brzo podigao psa na noge. Njegova vlažna, znojava njuška našla mu se tik iza nadlanice. U stvari, verovatno ju je dodirnula, jer je osetio hladnoću koja ga je podsetila na purpurnu sipu ili *ličić* oraščić¹. Lajući nervozno, pas je odskočio i

¹ Ličić – subtropska biljka poreklom iz jugoistočne Azije. Poznata i kao azijska trešnja. (*prim. prev.*)

potražio utočište u senci vratareve kućice sred nekakvog modroplavog žbunja, odakle je sve pomamnije lajao.

Podigao je rezu, guranuo kapiju i na tren zastao naslonjen na hladan metal, zbunjeno pogledajući psa. Zatim je pogledao svoju mršavu, koščatu ruku s tamnim ispupčenim venama kojima je tekla krv tek blago razređena pićem koje je popio. *Nije bilo varničenja, nikakvih smicalica, i šta te je onda nagnalo da pobegneš kad sam te dodirnuo?*

Napolju se pušio lavor pun vrele vode za kupanje. Šareni vodopad nalik dugi. Sapunica i sunčeva svetlost. Iščekivanje. Voda samo što je potekla niz njegov vrat i već je osetio hladnoću po celom telu. Trenutak kasnije, oči su počele da mu gore, a usta mu je ispunio slatkastoslani ukus prljavštine. Inspektor je na tren zaboravio devojkicu iz kamiona. Zaboravio je usne nalik na pahuljaste ostatke pamuka. Malo kasnije, vidno se unervozio kad mu je pred očima zatitrala slika žene koja drži njegovu vizitkartu, kao kad bi recimo zurio u planinski pejzaž kroz gustu izmaglicu. Kučkin sine!

„Ti kučkin sine, zar ti je dojadio život?” Tamo je stajao vratar s lavorom u rukama, psujući i udarajući nogom o zemlju. Ding Gouer je brzo shvatio da se psovanje odnosilo na njega. Nakon što je otriasao nešto vode iz kose i obrisao vrat, ispljunuo je šlajmaricu, trepnuo nekoliko puta i pokušao da se usredsredi na vratarevo lice. Uočio je par tupih, podozrivyh i kao ugalj crnih očiju različite veličine, jedan krompirast nos svetlocrvene gloginjaste boje i stegnute zube iza tamnih, bezbojnih usana. Topli bleskovi strujali su njegovim mozgom, probijajući se kroz vijuge. Vatre gneva u njemu se rasplamsavale kao da su bile potpaljivane nekom unutrašnjom šibicom. Usijana žeravica pržila mu je mozak kao žar iz peći, kao bleskovi munje. Lobanja mu je bila providna. Talasi odvažnosti razbijali su se na obali njegovih grudi.

Vratareva crna kosa, gruba kao pseće čekinjasto krzno, bila je nakoštrešena. Bez sumnje, pojava Dinga Gouera ga je prestarvila. Inspektor je mogao da vidi kako mu dlake iz nosa štrče lučno naviše, kao lastavičji repovi. Jedna zla crna lasta morala je da se krije u njegovoj glavi gde

je svila gnezdo, položila jaja i podigla svoje mlade. Naciljavši tu lastu, inspektor je povukao okidač. Povukao je okidač. Okidač.

Bang... bang... bang... !

Tri reska pucnja razbila su tišinu oko kapije rudnika uglja „Planina Luo”, utišala velikog smeđeg psa, privukla pažnju seljaka. Vozači su iskočili iz svojih kabina, borove iglice su bocnule usne magarca. Nastao je trenutak neodlučnosti, a onda su svi nagrnuli ka tom mestu. U deset i trideset pet ujutro, vratar rudnika uglja „Planina Luo” sklupčao se na zemlji pre nego što su ti zvuci utihnuli. Ležao je tamo trzajući se u grčevima i rukama obuhvativši glavu.

S blistavobelim pištoljem u ruci i osmejkom na licu, Ding Gouer je stajao ukočen kao šipka, kao pagodasti bor. Pramenovi zelenog dima izvijali su se iz pištolja i rasplinjavali nad njegovom glavom.

Narod se gomilao kod metalne ograde, nem od zaprepašćenja. Vreme je stalo, sve dok neko nije prodorno vrisnuo:

„Upomoć, ubistvo... ! Stari vratar Lu je ubijen!”

Ding Gouer. Pagodasti bor. Tamnozelen, skoro crn.

„Vidi ako možeš da ga prodaš Gurmanskom odeljenju Kulinarske akademije.”

„Stara džukela je suviše žilava.”

„Gurmansko odeljenje želi samo mekane male mladunce, nikako bajatu robu kao što je on.”

„Onda ga odnesi u zoološki vrt i nahrani vukove.”

Ding Gouer je bacio pištolj u vazduh koji se na sunčevoj svetlosti okretao kao srebrno ogledalce. Uhvatio ga je u letu i pokazao okupljenim ljudima oko kapije. Bilo je to izvrsno malo oružje, revolver elegantnih linija. Glasno se nasmejao.

„Prijatelji”, rekao je, „bez panike. To je pištolj-igračka, nije pravi.”

Pritisnuo je zaporno dugme i burence je iskočilo. Izvadio je plastični disk tamnocrvene boje i pokazao ga okupljenima. Mala papirna kapisla ležala je između svake rupe u disku. „Kad povučete okidač”, rekao je, „disk se okreće, udarna igla pogađa kapislu i... bang! To je odlična igračka, dovoljno dobra da posluži kao pozorišni rekvizit koju možete

kupiti u bilo kojoj robnoj kući.” Vratio je disk nazad, burence gurnuo na mesto i povukao okidač.

Bang... !

„Evo, ovako”, izgovorio je to kao trgovac koji reklamira svoju robu. „Ako još uvek ne verujete, pogledajte ovamo.” Uperio je pištolj u svoj rukav i povukao okidač.

Bang... !

„To je izdajnik Vang Liendu!”, uzviknuo je neki vozač koji je gledao revolucionarnu operu *Crvena svetiljka*.

„To nije pravi pištolj.” Ding Gouer je podigao ruku da im pokaže. „Vidite. Da je pravi, moja ruka bi bila probušena, zar ne?” Na njegovom rukavu stajala je okrugla ugljenisana tačka s koje se miris sličan barutu izvijao i rasplinjavao u sunčevoj svetlosti.

Ding Gouer je vratio pištolj u džep, a zatim zakoračio i šutnuo vratara koji je ležao na zemlji.

„Ustaj, ti stari prevarantu”, rekao je. „Dosta je bilo glumatanja.”

Vratar je ustao i dalje se držeći za glavu. Lice mu je bilo bledo, kao kolač koji se mesi za proslavu kraja godine.

„Samo sam hteo da te uplašim”, rekao je, „a ne da trošim pravi metal na tebe. Moraš prestati da se kriješ iza tog tvog psa. Prošlo je deset sati, odavno je već trebalo da otvoriš kapiju.”

Vratar je spustio ruke i ispitivao ih. Potom je, još uvek s nevericom, protrljao glavu i ponovo se zagledao u svoje ruke. Nigde krvi. Nalik na čoveka koji je izmakao čeljustima smrti, glasno je uzdahnio i, još uvek gadno uzdrman, pitao:

„Šta, šta hoćeš?”

Uz podmukao kratak smeh, Ding Gouer je rekao:

„Ja sam novi direktor rudnika koga su poslale gradske vlasti.”

Vratar je otrčao do kućice i vratio se s blistavim žutim ključem kojim je brzo i bučno otvorio kapiju. Gomila se razišla ka svojim vozilima i, dok trepneš, čistina je zabrujala od buke upaljenih motora.

Talas kamiona i zaprega pokrenuo se polako i neumoljivo prema otvorenoj kapiji, i u tom tiskanju su se međusobno sudarali i odzvanjali.

Inspektor je odskočio s puta. Dok je tamo stajao posmatrajući prolazak tog strašnog insekta s nebrojenim delovima koji su se uvijeli i menjali oblike, osetio je čudan i snažan gnev. Rađenje tog gneva bilo je praćeno grčem, dole oko njegovog šupka gde su nadraženi krvni sudovi počeli bolno da dobuju. *Znao da će uslediti hemoroidni napad. Ovog puta istraga neće posustati, sa šuljevima ili bez njih, baš kao u stara vremena.* Ta misao je otupila oštricu njegovog gneva, ili bolje reći, znatno ga ublažila.

Vratarevo lice se iskrivilo u jedan nakaradan i neprirodan osmeh. Ponizno se naklonio. „Zar naš novi vođa neće za mnom poći u salu za prijeme?” Prepustivši se – tako je inače živeo svoj život – pošao je za čovekom.

Bila je to velika prostrana soba s krevetom prekrivenim crnim jorganom. Bilo je tu i par vakuumskih boca. I ogromna velika peć. I gomila uglja koju su činili komadi veliki kao pseća glava. Na zidu je visilo nasmejano goluždravo dete, tek prohodalo, ružičastog tena, s breskvom dugovečnosti u rukama, a đokica mu je napet kao čaura ružičastog vijugavog dudovog svilca. Sve je odisalo životom. Ding Gouerovo srce je malo poskočilo, a šuljevi su mu se bolno stegli.

U sobi je bilo nepodnošljivo toplo i sparno zbog vatre koja je tutnjala u peći. Donja polovina sulundara i ploče bili su crveni od jarosne vreline. Topao vazduh vrtložio se po sobi, stvarajući prašnjavu paučinu u ćoškovima. Iznenada ga je zasvrbelo celo telo, a nos ga je strašno zaboleo.

Vratar je previše brižno pogledao njegovo lice.

„Hladno, direktore?”

„Ledeno!”, uzvratio je ogorčeno.

„Nema problema, nema problema, ja ću samo dodati nešto uglja...” Mrmljajući uznemireno, vratar je zavukao ruku pod krevet i izvadio oštro sekirče s držalom boje urme. Inspektorova ruka je instinktivno poletela prema kuku dok je gledao tog čoveka kako se gega ka ograđenom prostoru s ugljenom, čući i podiže komadinu crnog uglja veličine i oblika jednog jastuka; pridržavajući je čvrsto jednom rukom, podigao

je sekirče iznad glave i... *krak... ugalj se razdvojio na dva komada približne veličine koji su blistali kao živa. Krak, krak, krak, krak, krak... ti komadi su se smanjivali i pretvorili u malu gomilu. Otvorio je rešetkastu vratašca i oslobodio vrele plamene jezike koji su suknuli... vuuuščš... najmanje tridesetak centimetara u vazduh. Inspektor se znojio od glave do pete, ali vratar je nastavio da ugljem hrani peć i dalje se izvinjavajući: „Zagrejaće se, samo što nije. Ovdašnji ugalj je previše mekan, gori suviše brzo, traži stalno da se loži.”*

Ding Gouer je otkopčao dugme na vratu i kapom obrisao znojave obrve. „Zašto ložiš peć u septembru?”

„Hladno je, direktore, hladno...” Vrtar je drhtao. „Hladno... mnogo uglja, cela planina toga...”

Čovekovo lice je bilo sparušeno, nalik na prekuvanu knedlu. Zaključivši da ga je dovoljno isprepadao, Ding Gouer je priznao da nije nov direktor i da čovek može da zagreva mesto koliko mu srcu drago a on ima posla koji treba da obavi. Detence sa zida se smejalno, izgledalo je kao da je živo. On je zaškiljio da bi bolje osmotrio tog milog dečkića. Držeći sekirče čvrsto u ruci, vratar je rekao: „Predstavio si se kao direktor rudnika i napao me pištoljem. Hajde, vodim te do obezbeđenja.” Ding Gouer se osmehnuo i rekao: „A šta bi uradio da sam nov direktor?” Vrtar je gurnuo sekirče pod krevet i izvukao jednu flašu s pićem. Izvukavši čep zubima, otpio je velik gutljaj i dodao flašu Dingu Goueru. U piću je plutalo žuto parče ženšena², zajedno sa sedam crnih škorpiona, ogoljenim zmijskim zubima i neakvim kandžama. Protresao je flašu i škorpioni su zaplivali u tečnosti obogaćenom ženšenom. Neobičan miris pokuljao je iz boce. Ding Gouer je samo usnama dotakao grlić flaše, a onda ju je vratio vrtaru.

Čovek je sumnjičavo pogledao Ding Gouera.

„Vi ne pijete?”

„Ne pijem”, uzvratilo je Ding Gouer.

² Ženšen – višegodišnja biljka, vrsta perene. Njen koren se koristi u narodnoj medicini kao stimulans, afrodisijak i za lečenje dijabetesa. (*prim. prev.*)

„Vi niste odavde?“, upitao je vratar.

„Matori, ono tamo je jedno debeljuškasto, bledunjavo detence!“, rekao je Ding Gouer.

Izučavao je vratarevo lice. Delovao je utučeno. Čovek je otpio još jedan velik gutljaj i promumlao tiho: „Pa šta ako založim malo uglja? Koliko može da košta jedna tona?..“

Dotad je Dingu Goueru postalo toliko vruće da više nije mogao da izdrži. Iako mu je bilo teško da odvoji oči od detenceta, otvorio je vrata i izašao na prijatno i osvežavajuće sunce.

Ding Gouer se rodio 1941, a oženio 1965. Bilo je to jedno obično venčanje, supružnici su se dovoljno dobro slagali i dobili jedno dete, slatkog malog dečaka. On je imao ljubavnicu, ponekad dostojnu obožavanja, a povremeno krajnje nesnosnu. Katkad je bila kao sunce, a u drugim prilikama nalik na mesec. Ponekad je bila zavodljiva mazna maca, a katkad besna kučka. Bila mu je privlačna pomisao da se razvede od žene, ali nikad dovoljno da zaista to i učini. Bio je u iskušenju da živi s ljubavnicom, ali nikad dovoljno da se na to zaista i odluči. Uvek kad bi se razboleo, umišljao je da boluje od raka, ali ga je pomisao na tu bolest užasavala. Život mu je bi veoma drag, ali je istovremeno nasmrtno bio umoran od njega. Mučila ga je neodlučnost. Često bi prislonio cev pištolja na slepoočnicu, a zatim ga spuštao. Drugo najčešće mesto za tu igru bilo je u visini srca. Samo jedna stvar, bez izuzetka, pružala mu je apsolutno zadovoljstvo – istraživanje i rešavanje nekog kriminalnog slučaja. Bio je viši inspektor, jedan od najboljih i dobro poznat višim kadrovima. Visok oko sto sedamdeset centimetara, mršav, crnomanjast i blago razrok. Okoreli pušač, uživao je da pije, ali se suviše lako napijao. Imao je nepravilne zube i nije bio loš u golorukoj borbi. Njegova streljačka veština bila je promenljiva. U dobrom raspoloženju bio je izvrstan strelac, a inače nije mogao ništa da pogodi. Pomalo praznovoran, verovao je u slepu sreću, i ona kao da ga je svuda pratila.

Glavni tužilac višeg tužilaštva pružio mu je jednu cigaretu kineske marke, a drugu je zadržao za sebe. Izvadivši upaljač, Ding je prvo pripalio cigaretu Glavnom tužiocu, a potom sebi. Dim koji mu je ispunio usta bio je nalik na slatkiš, sladunjav i ukusan. Primetio je da glavni tužilac nije vičan pušenju. Otvorio je fioku i izvadio jedno pismo, nakratko ga pogledao, a zatim ga dodao Ding Goueru.

Brzo je pročitao naštvrljano pismo nekog uzbunjivača. Potpisao ga je čovek koji se nazivao Glas naroda. Lažnjak, očigledno. Sadržaj ga je u prvom trenutku zaprepastio, ali onda su navrle sumnje. Opet je brzo preleteo pismo, usredsređujući se na napomene koje je crvenim ispisao po marginama jedan viši službenik koga je dobro poznao.

Izučavao je oči Glavnog tužioca koje su piljile u jedan jasmin u sak-siji na prozorskom pragu. Nežni beli cvetovi ispuštali su prijatan miris.

„Misliš li da je to verodostojno?“, upitao je. „Da li bi oni stvarno mogli da imaju stomak, te kuvaju i jedu novorođenčad?“

Glavni tužilac se osmehnulo zagonetno. „Sekretar Vang želi da ti to utvrdiš.“

Od uzrujanosti je osetio napetost u grudima, ali je samo rekao: „To ne bi trebalo da je posao tužilaštva. Šta je s biroima javne sigurnosti, da li oni spavaju?“

„Nije moja greška što imam čuvenog Dinga Gouera na svom platnom spisku, zar ne?“

Blago zbunjen, Ding Gouer je upitao: „Kad bih trebalo da pođem?“

„Kad god poželiš“, uzvratilo je Glavni tužilac. „Još se nisi razveo? U svakom slučaju, to je samo formalnost. Nepotrebno je naglašavati da se svi nadamo kako u toj optužbi nema ništa od istine. Ali o tome nemoj nikom da pričaš. Posegni za svakim neophodnim sredstvom da bi izvršio zadatak, ali sve u skladu sa zakonom.“

„Onda mogu da idem?“ Ding Gouer je ustao da pođe.

Glavni tužilac je takođe ustao i preko stola mu gurnuo jedan neotvoren boks cigareta kineske marke.

Uzevši cigarete i napustivši kancelariju Glavnog tužioca, Ding se liftom spustio do prizemlja i izašao iz zgrade, gde je rešio da prvo pođe

do škole svog sina. Obnovljeni Bulevar pobjede s beskrajnom rekom automobila isprečio mu se na putu. Stoga je sačekao. Preko puta ulice, s njegove leve strane, jedna grupa dece iz vrtića postrojila se kod pešačkog prelaza. Lica obasjanih suncem, bila su nalik na stabljiku sunčokreta. Privukla su mu pažnju. Bicikli su promicali kao jegulje. Lica su im se jedva razaznavala. Dečica, u svojoj najboljoj šarenoj odeći, nežnih zaobljenih lica i nasmejanih očiju. Bila su povezana pomoću debelog crvenog konopca, kao ribe nanizane na žici ili voće natakuto na štapu. Obavijali su ih oblaci izduvnih gasova automobila, a ona su se presijavala kao drveni ugalj na sunčevoj svetlosti i ispunjavala vazduh svojim mirisom. Dečica su bila baš kao pečena jagnjetina na ražnju, prelivena sosom i začinjena. Deca su budućnost nacije, njeno cveće, njeno blago. Ko bi se usudio da ih pregazi? Automobili su se zaustavili. A šta su drugo mogli? Motori su smanjili broj obrtaja i brbotali dok su deca prelazila ulicu sa po jednom ženom u beloj uniformi na početku i kraju kolone. One su mogle biti i bliznakinje ako je suditi po njihovim licima punim kao mesec, oblim svetlocrvenim usnama i oštrim belim zubima. Držeći konopac zategnutim, bespogovorno su održavale red:

„Držite se za konopac! Ne ispuštajte ga!”

Dok je Ding Gouer stajao na rubu trotoara ispod jednog drveta pokrivenog žutim lišćem, deca su prešla na njegovu stranu i talasi automobila su već zujeći promicali. Kolona je počela da vijuga i da se savija. Deca su cvrkutala i ćijukala kao jato vrabaca. Crvene trake oko njihovih ručnih zglobova bile su pričvršćene za crveni konopac i žene su samo morale da ga čvrsto zatežu kako bi ih držale u redu. Pomisao na ranije uzvike „Držite se za konopac! Ne ispuštajte ga!” u njemu je pobudila ljutnju. *Kakvo sranje! Kako su ona, pitao se, mogla da ga ispuste kad su bila vezana za njega?*

Naslonio se na drvo i hladno upitao jednu od tih žena:

„Zašto ih tako vezujete?”

Odmerila ga je besnim pogledom.

„Budala!”, rekla je.

Deca su se osvrnula i pogledala ga.

„Bu-da-la!”, uzviknula su u jedan glas.

Po načinu na koji su izvikivala slogove nije mogao da kaže da li je to bilo spontano ili su bila podučena. Njihovi živahni i piskutavi glasići uzletali su kao ptice. Smešeći se blesavo, klimanjem glave izvinio se ženi na drugom kraju kolone koja ga je ignorisala pogledavši u stranu. Pogledom je ispratio kolonu dece sve dok nisu iščezla niz jednu uličicu s obe strane oivičenu visokim crvenim zidovima.

Bila je to borba, ali konačno se domogao druge strane ulice, gde je jedan prodavac iz Sjindianga pekao ražnjice jagnjetine i hvalio ih primetno jakim naglaskom. Nije pao u iskušenje. Međutim, jedna devojka dugačkog vrata, s usnama užarenim kao ljute papričice, prišla je i kupila deset komada. Uranjajući ražnjice cvrčecog masnog mesa u teglu s biberom, otkrila je zube da ne bi skinula karmin. Dok ju je grlo peklo od ljutine, okrenula se i otišla.

Nešto kasnije našao se ispred osnovne škole, pušeći i čekajući sina, koji ga nije video kad je s rancem na leđima istrčao kroz kapiju. Lice mu je bilo umrljano plavim mastilom, znak po kom se prepoznaju đaci. Pozvao ga je po imenu. Kad je dečak nerado zastao pred njim, saopštio mu je da mora poslovno da ide u Zemlju pića. „Pa šta?” Ding Gouer ga je upitao šta mu znači to „Pa šta”? „’Pa šta’ znači ’Pa šta?’ Šta od mene očekuješ da kažem?”

„Pa šta? To je u redu. Pa šta?”, rekao je ponavljajući komentar svog sina.

Ding Gouer je ušao u rudarski Odsek partijskog komiteta za sigurnost, gde ga je dočekaio kratko podšišan mladić koji je otvorio visoki plakar, nasuo čašu pića i pružio mu je. I u ovoj sobi se nalazila velika peć koja je grejala još jače, pa je možda bilo čak i zagušljivije nego u vratarevoj kućici. Ding Gouer je zatražio malo leda. Mladić ga je saletao da proba piće:

„Popijte malo, zagrejaće vas.”

Zbog iskrenog pogleda nije mogao da ga odbije, tako da je prihvatio čašu i otpio malo.

Ta kancelarija je bila hermetički zatvorena, a vrata i prozori besprekorno su dihtovali. Dinga Gouera je opet počelo da svrbi celo telo i potocići znoja su mu se slivali niz lice. Čuo je Kratkoošišanog kako ga teši:

„Ne brinite, ohladićete se kad se smirite.”

Nekakvo zujanje ispunilo je uši Dinga Gouera. *Pčele i med*, razmišljao je, *i medena deca*. *Ovaj zadatak je suviše važan da bi se izvršio nemarno*. Prozorska stakla kao da su treperila. Izvan sobe, u prostoru između neba i zemlje, veliki šleperi su nečujno mileli. Osećao se kao da se nalazi u akvarijumu, nalik na ribicu kućnog ljubimca. Rudnički šleperi bili su obojeni u žuto, umrtvljujućom bojom, bojom koja je omamljivala. Napregnuo se ne bi li čuo buku koju su stvarali, ali bezuspešno.

Ding Gouer je čuo sebe kako kaže:

„Hoću da vidim Direktora rudnika i Partijskog sekretara.”

Kratkoošišani je uzvratio:

„Pijte, pijte.”

Dirnute razdraganošću Kratkoošišanog, Ding Gouer se nagnuo unazad i iskapio čašu do dna.

Nije stigao ni da je odloži, a Kratkoošišani ju je opet napunio.

„Neću više”, rekao je. „Odvedi me do Direktora rudnika i Partijskog sekretara.”

„Čemu žurba, šefe? Još jedna čaša i polazimo. Ako to ne uradite, biću kriv što ne ispunjavam dužnosti. Srećni događaji zaslužuju duplu dozu. Hajde, popijte to.”

Pogled na punu čašu je skoro umrtvio Ding Gouera, ali čekao ga je posao koji je trebalo obaviti, pa ju je podigao i iskapio.

Spustio je čašu koja je smesta bila napunjena.

„Šefe, to ne tražim ja od vas. To je politika rudnika”, rekao je Kratkoošišani. „Ako ne popijte treću, svima će nam biti neprijatno.”

„Ja baš i nisam za piće”, protestovao je Ding Gouer.

Kratkoošišani je podigao čašu s obe ruke i prineo je Ding Gouerovim ustima.

„Ja vas molim”, rekao je suzno. „Popijte. Ne želite valjda da mi bude neprijatno?”

Ding Gouer je video tako iskreno osećanje na licu Kratkoošišanog da mu je srce malo poskočilo i odmah zatim usporilo. Uzeo je čašu i sasuo piće niz grlo.

„Puno hvala”, rekao je Kratkoošišani zahvalno, „puno hvala. A sada, šta kažete na još tri dodatne?”

Ding Gouer je rukom poklopio čašu. „Dosta, dosta”, rekao je. „A sada me smesta odvedi do tvojih vođa.”

Kratkoošišani je pogledao na ručni sat.

„Sada je malo rano za odlazak njima u posetu”, rekao je.

Ding Gouer je brzo izvadio svoju ličnu kartu. „Ja sam ovde povodom jednog važnog posla”, rekao je ratoborno, „i zato ne pokušavaj da me zaustaviš.”

Kratkoošišani je oklevao na trenutak, a zatim je rekao: „Hajdemo.”

Ding je izašao iz kancelarije Odseka za sigurnost prateći Kratkoošišanog niz jedan hodnik s nizom vrata pored kojih su bile okačene drvene pločice s imenima.

„Pretpostavljam da kancelarije Partijskog sekretara i Direktora rudnika nisu u ovoj zgradi”, rekao je.

„Pođite sa mnom”, rekao je Kratkoošišani. „Tri čaše ste popili za mene, tako da ne morate brinuti da ću vas povesti pogrešnim putem. Da niste popili tri čaše, ja bih vas odveo u kancelariju Partijskog sekretara i jednostavno vas prepustio njegovom sekretaru.”

Kad su izašli iz zgrade, ugledao je svoje lice koje se zamućeno odrazilo u staklu vrata i bio je preneražen ispijenim, nepoznatim izrazom koji je piljio u njega. Šarke su zaškripale kad su se vrata otvorila, potom su poskočila unazad i tako ga jako udarila u leđa da je posrnuo napred. Kratkoošišani je pružio ruke da ga pridrži. Sunčevi zraci bili su omamljujuće blistavi. Noge su postale nesigurne, šuljevi su dobovali, u ušima mu je zujalo.

„Da li sam pijan?”, upitao je Kratkoošišanog.

„Niste pijani, šefe”, uzvratilo je Kratkoošišani. „Kako može jedna nadređena osoba poput vas da bude pijana? Ovdašnji ljudi koji se opijaju

talog su društva, nepismen i neotesan narod. Obrazovanima se to ne dešava. Vi ste školovani i zato ne možete da se napijete.”

Besprekorna logika tog čoveka potpuno je razoružala Ding Gouera koji se vukao za njim dok su prolazili čistinom po kojoj su bili razbacani balvani. Prizor je delovao pomalo zbunjujuće s obzirom na njihovu veličinu. Debeli balvani su imali nekoliko metara u prečniku, a tanki ne više od pet centimetara. Bor, breza, tri vrste hrasta i neki kojima nije znao imena. S obzirom na ograničeno znanje iz botanike, bio je srećan što je prepoznao i tih nekoliko. Izdubljeni i izbrazdani balvani bazdili su na alkohol. Korov, koji je već počeo da se suši, pustio je mladice oko njih. Jedan beli noćni leptir lenjo je lepršao u vazduhu. Crne laste letele su tik iznad tla i izgledale donekle pripito. Pokušao je rukama da obujmi jedno staro hrastovo deblo, ali bilo je predebelo. Kad je pesnicom bahato udario u tamnocrvene godove, tečnost mu je isprskala ruku. Uzdahnuo je.

„Kakvo je to bilo veličanstveno drvo u svoje vreme!”, oglasio se. „Prošle godine jedan privatni proizvođač vina ponudio je tri hiljade juana za njega, ali nismo ga prodali”, spremno se nadovezao Kratkoošišani.

„Za šta mu je trebalo?”

„Za vinsku burad”, odgovorio je Kratkoošišani, „Za čuvanje visokokvalitetnih vina mora da se koristi hrastovina.”

„Trebalo je da mu ga prodate. Za njega ne možete nigde da dobijete više od tri hiljade juana.”

„Mi ne odobravamo privatluk. Pre ćemo dozvoliti da istrune nego što ćemo da podržimo preduzetničku ekonomiju.”

Dok je Ding Gouer u sebi aplaudirao upravi rudnika uglja „Planina Luo” zato što su bili svesni značaja državne svojine, dva psa su se gahnjala oko trupaca proklizavajući, kao da su bili malkice besni ili pijani. Veći je pomalo bio nalik psu kod vratarske kućice, ali samo neznatno. Jurili su oko jedne naslagane gomile balvana, pa oko druge, i kao da su pokušavali da uđu u neku prastaru šumu. Svežih gljiva je bilo u izobilju u debeloj senci ogromnog oborenog hrasta, a naslage njegovog lišća i

oguljene kore širili su očaravajući miris fermentisanog žirovog soka. Na jednom od trupaca, starom izbrazdanom džinu, raslo je stotine voćki koje su oblikom podsećale na male bebe, sa svim crtama lica na svom mestu, s lepom i blago namreškanom kožom ružičaste boje. I sve su bile dečaci, za divno čudo, sa slatkim đokicama, crvenim sve do jednog, veličine kikirikija. Ding Gouer je zatresao glavom da se oslobodi paučine. Tajanstvene, sablasne, đavolske senke rojile su se u njegovoj glavi i širile napolje. Prekorevao je sebe što je izgubio tako mnogo vremena na mestu gde uopšte nije imao posla. Ali onda se javila druga misao. *Ima manje od dvadeset četiri časa otkako sam počeo ovaj slučaj, razmišljao je, i već sam pronašao stazu kroz lavirint, što je izuzetno efikasno.* Strpljenje mu se povratilo dok je išao za kratkoošišanim mladicom. *Hajde da vidimo kuda je nameračio da me odvede.*

Mimoilazeći gomilu naslaganih brezovih balvana, ugledao je šumu suncokreta. Svi ti cvetovi koji su piljili u sunce tvorili su zlatnu površinu na tamnozelenoj neravnoj osnovi. Dok je udisao jedinstvenu slatku i opijajuću aromu breza, duša mu je bila preplavljena prizorima jesenjih brda. Snežnobela kora breze prijanjala je uz stablo, još vlažna, još sveža. Na mestima gde je kora bila raspuknuta naziralo se još svežije, još nežnije meso koje kao da je dokazivalo da balvan i dalje raste. Bledoljubičasti popac šćućuren na brezovoj kori prosto je izazivao nekog da ga uhvati. Nemoćan da se uzdrži u radosti, kratkoodšišani mladić je obznanio:

„Vidite li onaj niz zgrada pokrivenih crvenim crepom tamo usred šume suncokreta? To je mesto gde ćete pronaći našeg Partijskog sekretara i Direktora rudnika.”

Izgledalo je kao da se desetak zgrada crvenih krovova ugnezdilo između kontrastnih boja, zelene i zlatne, šume suncokreta debelih stabljika i širokog lišća hranjenih plodnom močvarnom zemljom. Žuto je blistalo pod sjajnim zracima sunčevog svetla. Dok je Ding Gouer uživao u divnom krajoliku, vrtogłavi osećaj na granici opijenosti razlio se nežno i tromo njegovim telom. Odagnao je vrtoglavicu, ali